

MINISTERUL CERCETĂRII,
INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

APROB,
PRIM – MINISTRU
NICOLAE - IONEL CIUCĂ

MEMORANDUM

Avizat: **Bogdan-Lucian AURESCU**
Ministerul afacerilor externe

Adrian CÎCIU
Ministrul Finanțelor

Vasile DÎNCU
Ministrul apărării naționale

De la: **Marcel-Ioan BOLDOȘ**
Ministrul cercetării, inovării și digitalizării

Tema: ***Aprobarea acțiunilor privind participarea României la Fondul NATO de Inovare***

I. Context

Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (denumită în continuare NATO) sprijină inovarea, atât în forțele armate aliate, cât și în propriile capacități, de când a fost fondată în urmă cu mai bine de 70 de ani.

Tehnologiile emergente și disruptive ating din ce în ce mai mult toate aspectele vieții - de la electronice, cum ar fi telefoanele și computerele, până la activitățile de zi cu zi.

Aceste tehnologii au, de asemenea, un impact profund asupra securității. Tehnologiile inovatoare oferă noi oportunități armatelor NATO, ajutându-le să devină mai eficiente, mai rezistente, mai avantajoase din punct de vedere al costurilor și mai durabile. Aceste tehnologii reprezintă însă și noi amenințări din partea actorilor statali și nestatali, atât din punct de vedere militar, cât și pentru societatea civilă. Pentru a îmbrățișa aceste oportunități și, în același timp, a contracara aceste amenințări, țările membre NATO lucrează pentru a dezvolta politici inovatoare care pot fi implementate prin activități specifice. Lucrând mai strâns cu parteneri relevanți din mediul academic și din sectorul privat, NATO își propune să-și mențină avantajul tehnologic și superioritatea militară, ajutând la descurajarea agresiunii și la apărarea țărilor aliate.

La întâlnirea de la Londra din decembrie 2019, liderii NATO au convenit asupra unei foi de parcurs pentru implementarea tehnologiilor emergente și disruptive. Scopul acesteia este de a ajuta la structurarea activității NATO în domenii tehnologice cheie, dar și de a le permite Aliaților să ia în considerare implicațiile acestor tehnologii.

În februarie 2021, miniștrii apărării din NATO au aprobat „*Strategia de implementare coerentă a NATO privind tehnologiile emergente și disruptive*”. Această strategie are două obiective principale: promovarea dezvoltării tehnologiilor cu dublă utilizare și crearea unui forum pentru aliați pentru a face schimb de bune practici care ajută la protejarea împotriva amenințărilor.

Activitățile de inovare ale NATO se concentrează în prezent pe șapte domenii cheie, care au fost identificate ca priorități în Strategia de implementare coerentă: inteligență artificială (AI), date și sisteme de calcul, autonomie, tehnologii cuantice, biotehnologie și sisteme de augmentare biologică, tehnologii hipersonice și spațiu.

II. Fondul NATO de Inovare

La Summit-ul de la Bruxelles din 2021, liderii NATO au convenit să lanseze un Accelerator de inovare în domeniul apărării civil-militar (DIANA) pentru a promova cooperarea transatlantică în domeniul tehnologiilor critice și interoperabilitatea, precum și pentru a valorifica inovarea civilă prin colaborarea cu mediul academic și sectorul privat. De asemenea, liderii NATO au convenit să înființeze un Fond NATO de inovare, la care aliații pot contribui pe bază voluntară. Fondul va investi în start-up-uri pe tehnologii cu dublă utilizare, emergente și disruptive, în domenii care sunt esențiale pentru securitatea Aliaților.

La reuniunea miniștrilor apărării NATO din octombrie 2021, România și-a exprimat angajamentul de participare la Fond, alături de alte 16 state aliate: Belgia, Republica Cehă, Estonia, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia și Regatul Unit. Ulterior Muntenegru,

Norvegia, Danemarca, Turcia au decis sa se alătore acestei inițiative, numărul actual al participanților fiind de 21.

Fondul NATO de inovare își propune sa transfere metodologia de lucru specifică fondurilor de investiții cu capital de risc (EN: Venture Capital, instrument din mediul privat care a dovedit că poate susține în mod accelerat dezvoltarea de produse tehnologice inovative) în zona de securitate cu accent pe tehnologiile cu dublă utilizare, emergente si disruptive (EDT).

Strategia de investiții a Fondului are 3 obiective majore:

- Adoptarea tehnologiilor finanțate de către Alianții NATO
- Dezvoltarea de capacități în țările Aliate NATO
- Succesul comercial al companiilor finanțate de Fond.

În plan comercial, Fondul va avea o capitalizare de minim 1 miliard euro, cu o durata de viață de 15 ani (din care primii 8 ani reprezintă perioada de investii active) si va permite companiilor, care dezvoltă produse tehnologice inovative din țările partenere la Fond, să beneficieze de finanțare între 0,15 și 15 Milioane de euro în runda incipientă cu posibilitatea altor runde de finanțare ulterioare. Mai mult, aceste companii vor avea acces la clienți instituționali și privați din toate țările aliate NATO și acces la baza de date pentru capital de încredere (parte componentă a Acceleratorului pentru Inovare Nord Atlantic - DIANA).

Piața de capital din România este slab dezvoltată și companiile care dezvoltă produse inovative cu utilizare dublă, nu au acces la capital de risc comparativ cu cele din alte țări aliate sau terțe.

De asemenea, Fondul va investi și în fonduri de investiții terțe din țările partenere la Fond, pe modelul Fond al Fondurilor (Fund-of-Funds). Principiul acestei decizii este de a avea un impact mărit in anumite regiuni geografice sau domenii de interes. Fondurile de capital de risc din Romania (existente sau nou create) vor putea primi finanțare din partea Fondului NATO dacă îndeplinesc criteriile de eligibilitate din strategia de investiții.

Fondul NATO de Inovare va fi înființat sub forma unui fond de investiții cu capital de risc, de tipul "Limited Partnership", în Luxemburg, pentru finanțarea companiilor de tip start-up, care dezvoltă tehnologii cu dublă utilizare, emergente si disruptive.

Comitetul Consultativ al Partenerilor Fondului, LPAC-Limited Partners Advisory Committee, reprezintă structura de guvernare a Fondului NATO de Inovare, compus din câte un reprezentant al fiecărui stat participant care supraveghează implementarea strategiei de investiții a fondului de către Managerul de Investiții al Fondului.

Divizia pentru riscuri de securitate emergente a NATO (NATO ESCD-Emerging Security Challenge Division) a propus partenerilor fondului documentul constitutiv al Fondului NATO de Inovare, Acordul pentru un parteneriat limitat-LPA (Limited Partnership

Agreement) elaborat în baza legislației statului Luxemburg de către o casa de avocatură internațională contractată de NATO.

În perioada decembrie 2021-iunie 2022 au loc lucrările grupului partenerilor Fondului, (Limited Partners Working Group, denumit în continuare LPWG) format din reprezentanți ai celor 21 de state semnatare, cu scopul armonizării pozițiilor naționale referitoare la LPA și a anexelor sale. De asemenea, LPWG va elabora condițiile de selecție pentru managementul executiv al fondului, urmând ca după summit-ul NATO de la Madrid să înceapă procedura de selecție. La solicitarea Ministerului Afacerilor Externe, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării a propus un expert în LPWG, care a susținut, în cadrul lucrărilor grupului, poziția Guvernului României cu privire la Fond, în special cu privire la dezvoltarea de **capabilități comune în domeniul EDT** ca obiectiv principal al Fondului și **obținerea celor mai bune condiții de investiții pentru România.**

La summit-ul NATO de la Madrid, care va avea loc în perioada 29-30.06.2022, este planificată semnarea LoA (Letter of Agreement) de către partenerii Fondului NATO reprezentați prin șefii de Stat și de Guvern, ulterior urmând să fie semnat LPA de către miniștrii sau conducătorii instituțiilor care vor gestiona participațiile naționale la Fond, această etapă fiind preconizată până la finalul anului 2022.

II. Propuneri

Propunem ca:

- Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării să inițieze și să promoveze un proiect de act normativ (ordonanță) privind participarea României la Fondul NATO de Inovare;
- Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării să semneze, în numele României, Acordul pentru un Parteneriat Limitat al Fondului NATO de Inovare (LPA) în cursul anului 2022;
- Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării să asigure reprezentarea națională în cadrul Comitetului Consultativ al Partenerilor Fondului - LPAC;
- Contribuția financiară a României la Fondul NATO de Inovare să fie suportată integral de la bugetul de stat alocat anual, prin bugetul Ministerului Cercetării Inovării și Digitalizării cu destinația și în cadrul liniei de finanțare deschise special pentru Fondul NATO de inovare.

III. Solicitarea avizului / aprobării

Propunem aprobarea *Memorandumului privind aprobarea acțiunilor privind participarea României la Fondul NATO de Inovare.*